

La vida dels llibres

Mirem les últimes dades de llibres editats en català. Quan escric aquestes ratlles no coneixíem encara les de l'any 2016. Sabíem —ho va dir a finals d'any Patrici Tixis, president del Gremi d'Editors— que el sector creixia per tercer any consecutiu, que el segon semestre era millor que el primer

i que tot feia creure que la campanya de Nadal i Reis seria també més bona. Alguns llibreters i un distribuïdor m'han confirmat que ha estat així. Presuposem-ho, doncs.

Dels 11.348 llibres que es van editar en català l'any 2015 —el 90 % al Principat, ai!— 3.524 eren llibres de text. Deixem, doncs, aquests de banda. Quants dels que queden són, però, institucionals, promoguts per les dues Generalitats —la catalana i la valenciana— o pels governs de les Illes i el d'Andorra? I quants per les diputacions —també la de Girona—, els consells comarcals o els ajuntaments? Si en traguéssim també aquells llibres que es publiquen perquè han estat premiats, subvencionats per entitats o associacions de tot tipus o

gràcies a tota mena de mecenatges, quants llibres d'escriptors, de debò, d'escriptors, per entendre'ns, arriben realment a les llibreries? I encara hauríem de descomptar aquells que s'han editat perquè el seu autor és mediàtic. I aquelles traduccions que s'editen justament perquè el ministeri o l'entitat cultural que sigui del país d'on és l'autor subvenciona la traducció i fins i tot, alguns cops, l'edició en la llengua a què es tradueix. Dels altres, doncs, dels llibres escrits realment per escriptors catalans, quants exemplars hauran arribat a les llibreries? Hi hauran arribat, de fet?

Jaume Vallcorba deia que era ingenu que a Catalunya algun escriptor pensés que viuria d'escriure. Alguns editors en viuen. Pocs, si comptem els de les editorials petites. D'escriptors, oficialment, un 10 % dels que publiquen regularment. Es pot arribar a creure algú que siguin tants? I més encara quan tots sabem que un dels grans objectius pendents de la literatura catalana és tenir visibilitat a les llibreries. I si són llibres d'escriptors catalans l'objectiu està encara més pendent. No els trobareu —o no en trobareu gaires— al FNAC, al Corte Inglés o a les grans cadenes. Quasi no hi són. Tothom ho sap, tothom ho repeteix com si fos una lletania o un mantra. I encara, quan hi són, quants de dies duren abans no es venguin i, sobretot, abans no es tornin? Una setmana? Dues? I si s'acaben, de debò hi ha gaires llibreries de grans cadenes que en vulguin nous exemplars? Una altra cosa són les llibreries tradicionals, portades per llibreters a qui agraden els llibres. El dia que es facin monuments a la cultura, ells hi tindran un lloc destacat. Són els herois dels llibres, una paraula que no té res a veure o que no és el mateix, en tot cas, que la indústria del llibre.

La xarxa

Contra l'article desolador que he escrit, val la pena parlar de la xarxa. Avui, els lectors tenim cada cop més la possibilitat de comprar els llibres directament. Llibres físics, dels que es toquen. De moment, aquesta oferta complementa i no contraduï l'espai que tenen encara les llibreries tradicionals. Contra el que es pugui pressuposar, una via no exclou l'altra.

